

Yakınsama, İnternetin Değişen Yüzü - Sosyal Şebekeleşmeye Doğru

Ayşe İnalöz, Doç.Dr. Mustafa Alkan

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

ainaloz@tk.gov.tr, malkan@tk.gov.tr

Özet: Bu makalede, bilgi ve haberleşme teknolojilerinin birbirleriyle etkileşmesi sonucu ortaya çıkan yakınsama kavramı ele alınmaktadır. Bilgi ve haberleşme teknolojileri arasındaki yakınsamayı sağlayan internetin gelişimi irdelenmekte, günümüzde oluşan yeni internet kullanımı trendleri ve internet bağlantısının değişen yüzü olarak karşımıza çıkan “sosyal şebekeleşme” kavramı incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yakınsama, Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri, İnternet, Genişbant, Sosyal Şebekeleşme

Summary: In this paper, convergence concept appeared as a consequence of Information and Communication Technologies is taken into account. Internet development providing convergence between Information and Communication Technologies, internet trends, and social networking are analyzed.

Keywords: Convergence, Information and Communication Technology, Internet, Broadband, Social Networking.

Giriş

Yakınsamayı kısaca önceden ayrı ele alınan ses (telefon özellikleri), veri ve görüntü teknolojilerinin aynı kaynakları kullanarak birbirleriyle etkileşmesi, sinerjik olarak yeni etkinlikler yaratması olarak tanımlayabiliriz [1].

İnternet insanların internete bağlanmasını sağlayan icatlar vasıtasıyla yayılmaktadır. Ev bilgisayarları ve sabit telefon hatları internetin yayılmasının yolunu açmıştır. Genişbant ve mobil telefonlar internet erişimini ve kullanım kapsamını arttırmaktadır.

İnternet büyümeye devam ederek insanları ve işletmeleri birbirine bağlamaktadır. Genişbant internetin yayılmasında önemli bir potansiyele sahip olup bilgi ve haberleşme teknolojileri arasındaki yakınsamayı sağlamaktadır. Yakınsama bilgi ve haberleşme teknolojileri arasındaki sınırları bulanıklaştırmaktadır. OECD Ülkelerinde 16 yıl içerisinde mobil telefon sayısı 200 kat artmıştır. 2005 yılında OECD Ülkelerindeki GSM kul-

lanıcıların % 50'si internete bağlanabilir telefona sahiptirler [2].

Bu bağlamda makalenin I. bölümünde İnternetin Gelişimi kavramına değinilmiş II. Bölümünde İnternet Kullanım Trendleri: Sosyal Şebekeleşme kavramına yer verilmiştir.

1. İnternetin Gelişimi

Yakınsama gelişiminin izlenmesine dünya genelinde ve bölgesel olarak internete erişim oranlarının incelenmesi ile başlanılabilir.

Tablo 1'de 2008 Yılı, Tablo 2'de ise 2007 yılı Dünya geneli internet kullanımı istatistikleri verilmiştir.

İki Tablo'nun kıyaslanması sonucunda 2007 yılında Dünya genelindeki internet kullanıcılarının % 35, 8'ine sahip olan Asya kıtasındaki kullanıcı sayısının 2007 yılında 398,7 milyondan 2008 yılında 529,7 milyona çıktığı görülmektedir. Asya kıtasındaki internet kullanıcıları 2008 yılı itibariyle popülasyon yüzdesinin %

14'ünü oluşturmaktadır. 2008 yılı için internet kullanıcılarının kendi bölgelerindeki popülasyon yüzdesinin en yüksek olduğu bölge %73,1 ile Kuzey Amerika olup, Kuzey Amerika'ya %47,7 oranı ile Avrupa izlemektedir [3].

Bölge	İnternet Kullanıcıları (Milyon)	İnternet Kullanıcıları (Popülasyon Yüzdesi)
Asya	529,7	14
Avrupa	382	47,7
Kuzey Amerika	246,4	73,1
Latin Amerika/ Karayipler	137,3	23,8
Afrika	51	5,3
Ortadoğu	41,9	21,3

Tablo 1. Dünya Geneli İnternet Kullanımı, 2008

Bölge	İnternet Kullanıcıları (Milyon)	İnternet Kullanıcıları (Popülasyon Yüzdesi)	Dünya Geneli İçindeki Yüze	2000 Yılından bu yana Artış Yüzdesi
Afrika	33,3	3,6	3,0	638,4
Asya	398,7	10,7	35,8	248,8
Avrupa	314,8	38,9	28,3	199,5
Ortadoğu	19,4	10,0	1,7	491,4
Kuzey Amerika	233,2	69,7	20,9	115,7
Latin Amerika/ Karayipler	96,4	17,3	8,7	433,4
Okyanusya/ Avusturalya	18,4	53,5	1,7	142,0

Tablo 2. Dünya Geneli İnternet Kullanımı, 2007

Tablo 3'te ülkeler bazında 2007 yılına ait internet kullanımı istatistikleri yer almakta olup, Ülkemizdeki internet kullanıcılarının popülasyon içindeki yüzdesi 21,1 dir.

2006 yılında OECD ülkelerindeki internet abonelerinin % 64'ü genişbant bağlantısına sahiptir.

2007 yılı itibarıyla OECD Ülkelerinde 10 kişi ve üzeri çalışandan oluşan her 5 işletmeden 4'ü genişbant erişimine sahiptir. Kore, İzlanda, Kanada ve Finlandiya'da 10 kişi ve üzeri çalışandan oluşan işletmelerin %90'ı genişbant erişimine sahiptir. Bu oran İspanya, Avusturalya, İsveç, Belçika, Fransa ve Norveç'te % 85'tir.

Ülkelerin İnternet Kullanım İstatistikleri, 2007				
Ülke	İnternet Kullanıcıları (Milyon)	2000 Yılı İtibarıyla artış Yüzdesi (%)	Popülasyon (Milyon)	İnternet Kullanıcıları popülasyon yüzdesi (%)
Argentina	11,0	420	38,2	34,0
Bangladeşi	0,4	270	137,5	0,3
Brazil	32,1	543	188,8	17,2
Canada	22,0	73	32,4	67,8
China	137,0	500	1317,4	10,4
Egypt	5,0	1,011	72,5	6,9
France	30,8	263	61,4	50,3
Germany	50,5	110	82,5	61,2
India	40,0	790	1129,7	3,5
Indonesia	10,0	800	224,5	8,9
Iran	7,5	2,900	70,4	10,6
Israel	3,7	191	7,2	51,1
Italy	30,8	133	59,5	51,7
Japan	66,3	83	128,6	51,1
Mexico	20,2	641	106,5	19,0
Morocco	4,6	4,500	30,5	15,1
Nigeria	5,0	2,400	162,1	3,1
Pakistan	12,0	8,062	167,8	7,2
Poland	11,4	307	38,1	29,9
Russia	23,7	665	143,4	16,5
South Africa	5,1	113	49,7	10,3
South Korea	34,1	79	51,3	66,5
Spain	19,8	261	45,8	43,9
Turkey	16,0	700	75,9	21,1
Ukraine	5,3	2,539	45,8	11,5
U.K.	37,6	144	60,4	62,3
U.S.	211,1	121	302,0	69,9

Tablo 3. Ülkelerin İnternet Kullanım İstatistikleri [4]

2. İnternet Kullanım Trendleri: Sosyal Şebekeleşme

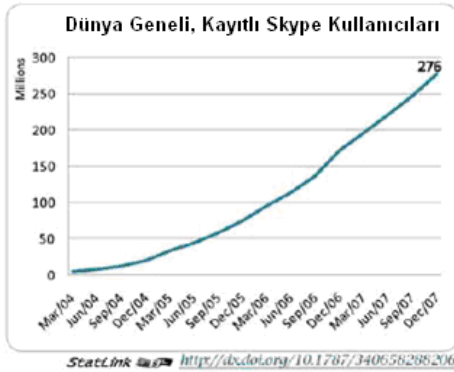
1990'lı yılların başından itibaren internet ana ekonomik ve sosyal güç olmaya devam etmektedir. İnternet faaliyetlerimizin geniş bir kısmını etkileyerek, geleneksel davranışlarımızı değiştirme vasıtasıyla yaşamlarımızda önemli etkilere sahip olmaya başlamıştır. Postalama, telefon açma, alışveriş yapma, bankacılık, müzik ve oyun faaliyetleri artarak çevrimiçi olarak gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

İnternet World Stats'ın tahminlerine göre 2007 yılında Amerikalıların % 70'i internet kullanmaktadır. 2007 yılının başlarına doğru ebe-

veyner ayda 33 saatlerini , 8-14 yaşları arasındaki çocuklar ise ayda 19 saatlerini internet kullanarak geçirdiklerini belirtmişlerdir.

2007 yılı içerisinde OECD ülkelerinde ortalama olarak yetişkin kullanıcıların % 57'si interneti e-posta gönderme ya da telefon açma amacıyla kullanmaktadır.

İnterneti kullanarak telefon açma oranı nispeten düşük olup, genişbandın gelişimi ile artmaya başlamıştır. 2004-2007 yılları arasında dünya genelindeki kayıtlı Skype kullanıcıları 50 kat artarak 276 milyona ulaşmıştır (Bknz. Grafik 1).

Grafik 1. Dünya Geneli Kayıtlı Skype Kullanıcıları

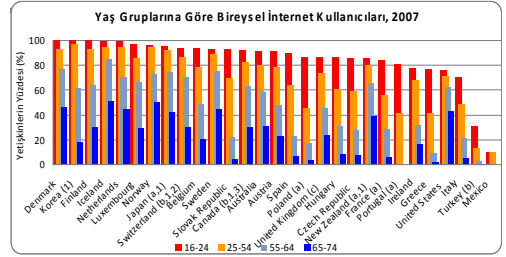
2007 yılı içerisinde OECD ülkelerinde ortalama olarak internet kullanıcılarının %25'i mal ve hizmetlerini internet yoluyla sipariş etmiş, %30'u internet bankacılık servislerini kullanmıştır[2].

2007 yılı itibarıyla internet reklamcılığı küresel reklamcılık içerisinde %7 paya sahiptir.

OECD ülkelerindeki işletmelerin artan bir çoğunluğu interneti kullanarak mal ve hizmet satın almaktadır. OECD ortalamasına göre çalışan sayısı 10 ya da daha fazla olan işletmelerin %33'ü internet aracılığı ile sipariş vermekte, %17 si internet vasıtasıyla satış yapmaktadırlar.

İnternetin Değişen Yüzü: Sosyal Şebekeleşme

OECD Ülkelerinde 2007 yılında gerçekleştirilen yaş gruplarına göre internet kullanımının incelenmesi [2], (Bknz Grafik 2) özellikle 16-24 yaş grubundaki gençlerin yaklaşık olarak %80-%100'lük bir kısmının internet kullanıcısı olduğunu göstermektedir. Bu oran yaş arttıkça azalmaktadır.

Grafik 2. OECD Ülkeleri- Yaş Gruplarına Göre İnternet Kullanımı

Kore Cumhuriyetinde 2007 yılında yapılmış olan Bir başka çalışma da ise 3 yaşındaki çocuklar içerisindeki internet kullanım oranı %34 tür (Bknz. Tablo 4). Avusturya'da 2006 yılında gerçekleştirilen bir çalışmaya göre 5-8 yaş grubundaki çocuklar içerisindeki internet kullanım oranı %38 dir (Bknz. Tablo 4).

Yaş	Bu yaş grubu içindeki kullanıcı oranı
3 years	34
4 years	47
5 years	69
7-9 years	81
10-14 years	87
15-24 years	100

Source: National Science Development Agency (Korea, 2007)

Tablo 4. Kore Cumhuriyeti, Yaşlara Göre İnternet Kullanımı, 2007

Sonuç

Yakınsama bilgi ve haberleşme teknolojileri arasındaki sınırları kaldırmakta ve internet yoluyla yayılmaktadır. Bilgi ve Haberleşme Teknolojilerindeki yakınsama internet ile yaygınlaşarak posta gönderme, telefon açma, alışveriş yapma, eğitim, bankacılık, müzik ve oyun faaliyetleri v.b. geleneksel davranışlarımızı çevrimiçi ortamda devam ettirmemizi sağlamaktadır. İnternetin kişisel kaynaklarla birleşmesiyle oluşan sosyal şebekeleşme yakınsamanın sonuçlarından biridir. İstatistikler incelendiğinde sosyal şebekeleşmenin gençler arasında yaygınlaştığı ve gençlerin seçimlerinin internet trafiğini etkileyecek seviyede olduğu görülmektedir.

İnternet kullanımının Kore'de üç yaşına kadar düştüğü ve gençlerin interneti özellikle sosyal şebekeleşmeyi aktif olarak tercih ettiği gözlemlenmektedir. İnternet yeni pazar fırsatları yaratarak yenilikçiliği desteklemektedir. Ancak engellerin kaldırılması, gizliliğin korunması ve güvenliğin artırılması gereklidir.

Kaynakça

- [1] http://en.wikipedia.org/wiki/Technological_convergence
- [2] OECD The Future of the İnternet Economy, A Statistical Profile, Seoul, Korea, 17-18 June 2008
- [3] Paul Budde Communication Pty Ltd., 2008 Global Telecoms-Key Trends and Statistics Oct 2008, Pages: 134
- [4] Internetnet World Stats, 2007
- [5] Morgan Stanley, İnternet Trends, March 18, 2008